

**1^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΛ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
«Μ. ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ»**

**1^{ος} ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
LEXIGAME**

Β' ΦΑΣΗ

LEXIGAME

ΟΔΗΓΙΕΣ

- Αρχικά επιλέγεται ένας από κάθε ομάδα που θα γράφει τις απαντήσεις. Αυτός είναι ο «ΑΡΧΗΓΟΣ».
- Καμία απάντηση δεν γίνεται δεκτή μετά το πέρας του χρόνου.
- Στο απαντητικό φύλλο σημειώστε την απάντηση.
- Αν στο απαντητικό φύλλο δοθεί μια απάντηση και μετά σβηστεί, τότε αυτή θα θεωρηθεί λάθος απάντηση. Δηλαδή, μία ομάδα δεν μπορεί να αλλάξει την απάντησή της εφόσον γραφτεί
- Σωστή Απάντηση: 2 βαθμοί, Λάθος Απάντηση: -1 βαθμός,
Καμία Απάντηση: 0 βαθμοί.

LEXIGAME

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Μόλις ακουστεί «Επόμενη Ερώτηση Τώρα» ο χειριστής υπολογιστή πατάει το δεξί βέλος και εμφανίζεται η ερώτηση.
- Παράλληλα εμφανίζεται στο πάνω δεξί μέρος της οθόνης μια μπάρα η οποία γεμίζει με τον απαιτούμενο χρόνο (1 ή 2 λεπτά).
- Μόλις γεμίσει η μπάρα ο χειριστής υπολογιστή φωνάζει «τέλος χρόνου» και όλοι πρέπει να κατεβάσουν τα στυλό τους.
- Στη συνέχεια άτομα της Οργανωτικής Επιτροπής θα περάσουν από το θρανίο σας και θα καταγράψουν τις απαντήσεις σας.

LEXIGAME

ETOIMOI ;;;;

LEXIGAME

Ερώτηση 1^η

Σας δίνεται ένα απόσπασμα από το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «*Στο Χριστό στο κάστρο*».

Καλείστε να αντικαταστήσετε τους υπογραμμισμένους τύπους με τους αντίστοιχους της δημοτικής, προσαρμόζοντας τη μορφολογία τους. Σε περίπτωση που μια λέξη δεν υπάρχει στη δημοτική, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε άλλη σημασιολογικά ισοδύναμη.

Ο χρόνος σας είναι 3 λεπτά.

LEXIGAME

Ερώτηση 1^η

Τῷ ὄντι, ὁ ὀμόνος υἱὸς τοῦ παπαῶ, ὁ δωδεκαετῆς Σπῦρος, ὄν αὐτὸς ἀπεκάλει εἰρωνικῶς καὶ θωπευτικῶς Λαμπράκη, ἔνεκα τῆς ἄκρας ἰσχνότητος καὶ ἀδυναμίας, εἶχε κινδυνεύσει ν' ἀποθάνῃ πέρυσι τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων. Ἡ παπαδιά, ἥτις ἤγγιζεν ἤδη τὸ πεντηκοστὸν καὶ τὸν εἶχε ὀμόνον καὶ ὑστερόγονον, κατόπιν τεσσάρων ἐπιζώντων κορασίων, ὧν αἱ δύο πρῶται ἦσαν ὑπανδρευμέναι ἤδη, καὶ μετὰ ὀκτῶ γέννας, ὧν αἱ δύο διδύμων, καὶ πέντε θανάτους, ἡ παπαδιά εἶχε τάξει, ἂν ἐγλύτωνε τὸ ἀγόρι της, νὰ ὑπάγῃ τοῦ χρόνου νὰ λειτουργήσῃ τὸν Χριστόν. (...) Ἄλλ' ἔβλεπεν ὅτι ἐφέτος θὰ ἦτο δυσκολώτατον, φοβερὸν, ἀνήκουστον τόλμημα, ἔνεκα τοῦ βαρέος χειμῶνος, καὶ ἐφρόνει ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ ἦτο συγγνώμων καὶ θὰ παρεχώρει νέαν προθεσίαν.

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 1^η

Τῷ ὄντι: πράγματι, πραγματικά, όντως

θωπευτικῶς : τρυφερά, χαϊδευτικά

ἣτις: η οποία

ἔνεκα: εξαιτίας

συγγνώμων: σύμφωνος

LEXIGAME

ETOIMOI ;;;

LEXIGAME

Ερώτηση 2^η

Συμπληρώστε τα κενά με σύνθετες λέξεις. Στην παρένθεση σας δίνεται η λέξη με την οποία συνδέεται ετυμολογικά το ένα από τα συνθετικά των λέξεων αυτών.

1. Η Ελλάδα κατέχει μία αρνητική _____ (έδρα) στα τροχαία ατυχήματα στην Ευρώπη, εφόσον στη χώρα μας συμβαίνουν τα περισσότερα τροχαία δυστυχήματα σε αναλογία με τον πληθυσμό της χώρας.
2. Η ρατσιστική συμπεριφορά αποτελεί _____ (όνειδος) φαινόμενο.
3. Οι άνθρωποι με θεωρητική κατάρτιση, αλλά δίχως πρακτική εμπειρία συνήθως _____ (πέλαγος), όταν κληθούν να αντιμετωπίσουν άμεσα προβλήματα στον καθημερινό τους βίο.
4. Οι _____ (τόνος) αντιδράσεις των καταναλωτών ενθαρρύνουν τους κερδοσκόπους.
5. Το ιδανικό της αγωγής των αρχαίων Ελλήνων ήταν η _____ (μέτρο) ανάπτυξη του σώματος και του πνεύματος.

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 2^η

Συμπληρώστε τα κενά με σύνθετες λέξεις. Στην παρένθεση σας δίνεται η λέξη με την οποία συνδέεται ετυμολογικά το ένα από τα συνθετικά των λέξεων αυτών.

1. Η Ελλάδα κατέχει μία αρνητική **πρωτοκαθεδρία** (έδρα) στα τροχαία ατυχήματα στην Ευρώπη, εφόσον στη χώρα μας συμβαίνουν τα περισσότερα τροχαία δυστυχήματα σε αναλογία με τον πληθυσμό της χώρας.
2. Η ρατσιστική συμπεριφορά αποτελεί **επονείδιστο** (όνειδος) φαινόμενο.
3. Οι άνθρωποι με θεωρητική κατάρτιση, αλλά δίχως πρακτική εμπειρία συνήθως **πελαγοδρομούν** (πέλαγος), όταν κληθούν να αντιμετωπίσουν άμεσα προβλήματα στον καθημερινό τους βίο.
4. Οι **υποτονικές** (τόνος) αντιδράσεις των καταναλωτών ενθαρρύνουν τους κερδοσκόπους.
5. Το ιδανικό της αγωγής των αρχαίων Ελλήνων ήταν η **σύμμετρη** (μέτρο) ανάπτυξη του σώματος και του πνεύματος.

LEXIGAME

ΕΡΩΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 3^η

Ποιος από τους τέσσερις μαθητές που θα ακούσετε χρησιμοποιεί σωστά την έκφραση «απέχω παρασάγγας»;

1. Αυτός ο άντρας μου δεν μπορεί να προσανατολιστεί με τίποτα! Η εθνική οδός απέχει παρασάγγας, άρα βρίσκεται προς τα αριστερά. Γιατί έστριψε στα δεξιά;
2. Αυτή τη φορά διεκδικώ τη θέση του προϊσταμένου με αξιώσεις. Έχω όλα τα απαιτούμενα προσόντα, απέχω παρασάγγας από την πολυπόθητη πρόσληψη!
3. Τέτοιον αλαζόνα άνθρωπο δεν έχω συναντήσει ποτέ στη ζωή μου. Όσα λέει απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα, αφού υποστηρίζει ότι δουλεύει στο CERN, ενώ δεν ξέρει ούτε τη θεωρία της σχετικότητας!
4. Ταλαιπωρήθηκα, αλλά βρήκα το σπίτι των ονείρων μου! Ευάερο, ευήλιο και σε καλή γειτονιά. Και η μαμά μου απέχει παρασάγγας, στον πάνω όροφο μένει δηλαδή! Τώρα η ευτυχία μου θα ολοκληρωθεί, αν αυτό το τελευταίο το μάθει όσο το δυνατόν αργότερα ο άντρας μου!

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 3^η

Ποιος από τους τέσσερις μαθητές που θα ακούσετε χρησιμοποιεί σωστά την έκφραση «απέχω παρασάγγας»;

1. Αυτός ο άντρας μου δεν μπορεί να προσανατολιστεί με τίποτα! Η εθνική οδός απέχει παρασάγγας, άρα βρίσκεται προς τα αριστερά. Γιατί έστριψε στα δεξιά;
2. Αυτή τη φορά διεκδικώ τη θέση του προϊσταμένου με αξιώσεις. Έχω όλα τα απαιτούμενα προσόντα, απέχω παρασάγγας από την πολυπόθητη πρόσληψη!
3. Τέτοιον αλαζόνα άνθρωπο δεν έχω συναντήσει ποτέ στη ζωή μου. Όσα λέει απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα, αφού υποστηρίζει ότι δουλεύει στο CERN, ενώ δεν ξέρει ούτε τη θεωρία της σχετικότητας!
4. Ταλαιπωρήθηκα, αλλά βρήκα το σπίτι των ονείρων μου! Ευάερο, ευήλιο και σε καλή γειτονιά. Και η μαμά μου απέχει παρασάγγας, στον πάνω όροφο μένει δηλαδή! Τώρα η ευτυχία μου θα ολοκληρωθεί, αν αυτό το τελευταίο το μάθει όσο το δυνατόν αργότερα ο άντρας μου!

LEXIGAME

ΕΡΩΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 4^η

Ποιος από τους τέσσερις μαθητές που θα ακούσετε χρησιμοποιεί σωστά την έκφραση «μεταξύ σφύρας και άκμονος»;

1. Όλο αλλάζει γνώμη... Μια φέρε τα έγγραφα για υπογραφή, μια μην τα φέρνεις, μια τον καφέ τον πίνει γλυκό μια σκέτο ... Αυτό το αφεντικό μου είναι μεταξύ σφύρας και άκμονος και την πληρώνω συνέχεια εγώ. Θα με τρελάνει καμιά ώρα!
2. Θέλω πάρα πολύ να κάνω μεταπτυχιακό στο εξωτερικό, όμως είμαι μεταξύ σφύρας και άκμονος, καθώς έχω να αντιμετωπίσω δύο μεγάλα εμπόδια: το φόβο της μαμάς μου και τον μεγάλο συναγωνισμό για μια θέση σε ένα καλό πανεπιστήμιο.
3. Ωραία διαδρομή αυτή μέσα από τα Τέμπη. Προχωράς και είσαι ανάμεσα στα βουνά, μεταξύ σφύρας και άκμονος δηλαδή. Βοηθάει και ο καιρός και η φύση είναι σκέτη απόλαυση!
4. Το βράδυ έχω ραντεβού και πρέπει όλα να είναι τέλεια. Όμως δεν ξέρω τι να βάλω, φούστα ή παντελόνι; Μου πάνε και τα δύο, είμαι μεταξύ σφύρας και άκμονος. Μα πού είναι και αυτή η Μαίρη να με βοηθήσει;

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 4^η

Ποιος από τους τέσσερις μαθητές που θα ακούσετε χρησιμοποιεί σωστά την έκφραση «μεταξύ σφύρας και άκμονος»;

1. Όλο αλλάζει γνώμη... Μια φέρε τα έγγραφα για υπογραφή, μια μην τα φέρνεις, μια τον καφέ τον πίνει γλυκό μια σκέτο ... Αυτό το αφεντικό μου είναι μεταξύ σφύρας και άκμονος και την πληρώνω συνέχεια εγώ. Θα με τρελάνει καμιά ώρα!

2. Θέλω πάρα πολύ να κάνω μεταπτυχιακό στο εξωτερικό, όμως είμαι μεταξύ σφύρας και άκμονος, καθώς έχω να αντιμετωπίσω δύο μεγάλα εμπόδια: το φόβο της μαμάς μου και τον μεγάλο συναγωνισμό για μια θέση σε ένα καλό πανεπιστήμιο.

3. Ωραία διαδρομή αυτή μέσα από τα Τέμπη. Προχωράς και είσαι ανάμεσα στα βουνά, μεταξύ σφύρας και άκμονος δηλαδή. Βοηθάει και ο καιρός και η φύση είναι σκέτη απόλαυση!

4. Το βράδυ έχω ραντεβού και πρέπει όλα να είναι τέλεια. Όμως δεν ξέρω τι να βάλω, φούστα ή παντελόνι; Μου πάνε και τα δύο, είμαι μεταξύ σφύρας και άκμονος. Μα πού είναι και αυτή η Μαίρη να με βοηθήσει;

LEXIGAME

ΕΡΩΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 5^η

Στη συνέχεια σας δίνονται 5 ξένες λέξεις, των οποίων η χρήση είναι ευρέως διαδεδομένη στη νέα ελληνική. Για κάθε μία από αυτές τις ξένες λέξεις θα πρέπει να βρείτε και να καταγράψετε την αντίστοιχη ελληνική (μία μόνο λέξη, όχι περίφραση).

1. τζίφος
2. πογκρόμ
3. σικέ
4. προβοκάτσια
5. σκαπουλάρω

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 5^η

Στη συνέχεια σας δίνονται 5 ξένες λέξεις, των οποίων η χρήση είναι ευρέως διαδεδομένη στη νέα ελληνική. Για κάθε μία από αυτές τις ξένες λέξεις θα πρέπει να βρείτε και να καταγράψετε την αντίστοιχη ελληνική (μία μόνο λέξη, όχι περίφραση).

1. τζίφος = αποτυχία
2. πογκρόμ = διωγμός, βιαιοπραγία
3. σικέ = προσunenνοημένος, στημένος, ανειλικρινής
4. προβοκάτσια = πρόκληση, συνωμοσία
5. σκαπουλάρω = ξεφεύγω, γλιτώνω, δραπετεύω

LEXIGAME

ΕΡΩΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 6^η

Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

1. Η ξеноφοβία αποτελεί άμεση συνέπεια του εθνικισμού και σε αρκετές περιπτώσεις εκδηλώνεται με επιθέσεις εναντίον των _____

α. αυτοχθόνων β. γηγενών γ. ετεροχθόνων δ. τοπικιστών

2. Η συντριπτική πλειονότητα των πολιτών πιστεύει ότι πρέπει να συλλαμβάνονται οι εργολάβοι που είναι υπεύθυνοι για _____ σε έργα οδοποιίας.

α. κακοτεχνίες β. κακοτυχίες γ. κακουχίες δ. κακορρυθμίες

3. Οι υπερβολικές _____ στις γραπτές εκθέσεις ενδέχεται να επιφέρουν τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

α. καλλιλογίες β. κακολογίες γ. ευσημοσύνες δ. καλοτροπίες

4. Η _____ των δύο γειτόνων προκάλεσε σύγχυση στους αστυνομικούς, οι οποίοι δεν συνέλαβαν τελικά τον ύποπτο της διάρρηξης.

α. επωνυμία β. συνεπωνυμία γ. αντωνυμία δ. ταυτολογία

5. Η διαχείριση των εσόδων από τα διόδια των εθνικών οδών _____ στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών.

α. ενσκήπτει β. εγκύπτει γ. ελλοχεύει δ. εμπίπτει

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 6^η

Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

1. Η ξеноφοβία αποτελεί άμεση συνέπεια του εθνικισμού και σε αρκετές περιπτώσεις εκδηλώνεται με επιθέσεις εναντίον των _____

α. αυτοχθόνων β. γηγενών γ. **ετεροχθόνων** δ. τοπικιστών

2. Η συντριπτική πλειονότητα των πολιτών πιστεύει ότι πρέπει να συλλαμβάνονται οι εργολάβοι που είναι υπεύθυνοι για _____ σε έργα οδοποιίας.

α. **κακοτεχνίες** β. κακοτυχίες γ. κακουχίες δ. κακορρυθμίες

3. Οι υπερβολικές _____ στις γραπτές εκθέσεις ενδέχεται να επιφέρουν τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

α. **καλλιλογίες** β. κακολογίες γ. ευσημοσύνες δ. καλοτροπίες

4. Η _____ των δύο γειτόνων προκάλεσε σύγχυση στους αστυνομικούς, οι οποίοι δεν συνέλαβαν τελικά τον ύποπτο της διάρρηξης.

α. επωνυμία β. **συνεπωνυμία** γ. αντωνυμία δ. ταυτολογία

5. Η διαχείριση των εσόδων από τα διόδια των εθνικών οδών _____ στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών.

α. ενσκήπτει β. εγκύπτει γ. ελλοχεύει δ. **εμπίπτει**

LEXIGAME

Ερώτηση 7^η

Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

1. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του νέου ιδιοκτήτη, τα κεφάλαια που επένδυσε στην επιχείρηση παρέμειναν _____ και σύντομα υποχρεώθηκε να σταματήσει τη λειτουργία της.

α. αναπόσβεστα β. αμύθητα γ. αναπόδεικτα δ. απρόσφορα

2. Σε μία _____ του λόγου του, ο τιμώμενος συγγραφέας αναφέρθηκε με ιδιαίτερη συγκίνηση στον υπερήλικα δάσκαλό του.

α. αποστροφή β. στροφή γ. αναστροφή δ. υποστροφή

3. Στο(ν) _____ των πανηγυρισμών για τη νίκη της ομάδας, ο πρόεδρος και ο προπονητής της αντάλλαξαν μεταξύ τους μερικά πικρόχολα σχόλια.

α. αντίκτυπο β. αποκαλυπτικό γ. απόηχο δ. απόγειο

4. Κεφαλαιώδης αρχή της δημοσιογραφικής δεοντολογίας είναι ότι η αλήθεια πρέπει να παραμένει _____ και να μεταδίδεται με αντικειμενικό τρόπο.

α. αχάλκευτη β. ανεπηρέαστη γ. αναπαλλοτρίωτη δ. αψεγάδιαστη

5. Οι υπουργοί που εκδιώχθηκαν από την κυβέρνηση κατηγόρησαν τον πρωθυπουργό ότι προέβη σε πολιτικές _____ λόγω των αντιρρήσεών τους.

α. εγγραφές β. προγραφές γ. καταγραφές δ. αντιγραφές

LEXIGAME

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

LEXIGAME

Ερώτηση 7^η

Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη λέξη:

1. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του νέου ιδιοκτήτη, τα κεφάλαια που επένδυσε στην επιχείρηση παρέμειναν _____ και σύντομα υποχρεώθηκε να σταματήσει τη λειτουργία της.

α. αναπόσβεστα β. αμύθητα γ. αναπόδεικτα δ. απρόσφορα

2. Σε μία _____ του λόγου του, ο τιμώμενος συγγραφέας αναφέρθηκε με ιδιαίτερη συγκίνηση στον υπερήλικα δάσκαλό του.

α. αποστροφή β. στροφή γ. αναστροφή δ. υποστροφή

3. Στον _____ των πανηγυρισμών για τη νίκη της ομάδας, ο πρόεδρος και ο προπονητής της αντάλλαξαν μεταξύ τους μερικά πικρόχολα σχόλια.

α. αντίκτυπο β. αποκαλυπτικό γ. απόηχο δ. απόγειο

4. Κεφαλαιώδης αρχή της δημοσιογραφικής δεοντολογίας είναι ότι η αλήθεια πρέπει να παραμένει _____ και να μεταδίδεται με αντικειμενικό τρόπο.

α. αχάλκευτη β. ανεπηρέαστη γ. αναπαλλοτρίωτη δ. αψεγάδιαστη

5. Οι υπουργοί που εκδιώχθηκαν από την κυβέρνηση κατηγόρησαν τον πρωθυπουργό ότι προέβη σε πολιτικές _____ λόγω των αντιρρήσεών τους.

α. εγγραφές β. προγραφές γ. καταγραφές δ. αντιγραφές